

Kuzey Makedonya Cumhuriyeti'nde 2020/2021 öğretim yılında yüz yüze eğitimin gerçekleşmesine ait ilöğretim okullarında hareket etme protokolü

- ❖ Okulda öğretim süreci saat 07:00' den saat 20:00'e kadar gerçekleşmektedir.
- ❖ Okul öğrencilerin sınıflara girip çıkmaları için okul binasının bütün girişlerini hizmete açar ve her sınıf için farklı giriş ve çıkış zamanıyla giriş/çıkış sıralaması düzenler ve bunu okulun görünen yerlerinde asar.
- ❖ Okul dışında ve içinde öğrenci ve çalışanların hareketi sıkı kontrol edilen sıralamaya göre gerçekleşir , hareket etme istikametini gösteren işaretler yerleştirilir ve okul öngnde ve okul içinde sıra bekleyen öğrencilere 1,5 metrelik azgari mesafenin bulunması gereği zaruri olarak tanıtılır.
- ❖ Okullara kontrollü giriş ve kontrollü çıkışların yapılması için okul önünde ve okul içinde yer gösterici hizmeti verilir ve belirlenen düzenin uygulanması ve öğrenciler arasında okul önünde ve okul içinde gereken en az 1,5 metrelik mesafenin korunması amacıyla, okul önünde 2 ve okul içinde 2 yer gösterici görevlendirilir. Yer göstericiler okulda çalışanlar arasından seçilir ve bu konuda kimin görevlendirileceğini orta okul müdürü karar almaktadır.
- ❖ Okulun girişinde, holde ve sınıflarda eğitici-bilgilendirici malzemeler ve okulda sağlık ve güvenliğin korunmasına yönelik bilgiler ve ellerin dezenfekte edilmesi için dezenfektans gereçleri yerleştirir.
- ❖ Yüzünde koruyucu maske/örtü taşımakla özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin ebeveyn/veli/eğitim asistanları hariç, Ebeveynler/veliler okulun belirlenen girişine kadar öğrencileri gönderir ve onların okula girişi yasaktır.
- ❖ Okulun her girişinde öğrencileri bir nöbetçi öğretmen karşılar ve öğrencilerin ayakabı ve ellerini dezenfekte etmesiyle ilgilenir, dahası öğrenciye dezenfekte aracıyla ellerini dezenfekte etmesine yardımcı olmaktadır.
- ❖ Okula organize edilen taşımayla gelen öğrencilere otobüse binmeden önce ateşleri ölçülür ve ellerine ve ayakabılara dezenfeksiyon yapılmaktadır. Ateşi çıkan öğrenciler (37,4° üstünde) eve geri dönerler ve ebeveynlere gereken sağlık önlemleri alması tembih edilir.
- ❖ Okul çalışanları ve öğrenciler okula girişte, okulda bulundukları esnada ve ders süresince zaruri olarak 1,5 metrelik fiziksel mesafe önlemine riayet ederler ve okul avlusunda açık havada ve önerilen mesafenin korunması dışında yüzlerinde maske/koruyucu örtü taşımaları zorunludur.
- ❖ Okul çalışanları okula girerken mecburen ayakabı ve ellerini dezenfekte ederler.
- ❖ Bütün okul çalışanlarına okula girişte temazsız termometreyle ateşleri ölçülür ve ateşin çıkması (37,4°üstünde) durumunda çalışan aile hekimine sevkedilmektedir.
- ❖ Öğrencilere okul girişi öngnde temazsız termometreyle ateşleri ölçülür. Ateşin çıkması (37,4°üstünde) durumunda öğrenciye okula girişi yasaklanır ve öğrencinin

ebeveyni aile hekimine danışmaya sevk edilir. Başka bulaşıcı hastalığı belirtisi taşıyan diğer öğrencilerin de okula gitmesi yasaklanmaktadır.

- ❖ Sınıfta dersler dershanede en çok 20 öğrencinin katılımıyla düzenlenmektedir ve öğrenciler arasında ve öğretmen öğrenciler arasında en az 1,5 metrelik fiziksel mesafe sağlanmalıdır.
- ❖ Ders okulun avlusunda açık havada düzenleniyorsa, yüzde koruyucu maske/örtü taşınmaması öneriliyor, nitekim öğrenci-öğrenci ve öğretmen-öğrenci arasında zaruri olan 1,5 metrelik mesafe tedbirine riayet edilmesi zorunludur.
- ❖ Öğretmenler, öğretmenler odasında daha uzun kalmaktan sakınmalıdırlar ve mutlaka 1,5 metrelik fiziksel mesafe tedbirini riayet etmelidirler.
- ❖ Bir sınıfın öğrencileri bir alanda kalıyor ve öğrencilerin sağlığını koruma sebebiyle kabine derslerinin yapılması yasaklanmaktadır.
- ❖ Herzaman mümkün olduğunda ve buna hava koşulları elverişli olduğunda, dersler sınıfın dışında açık havada okulun avlusunda düzenlenmektedir.
- ❖ Öğretimin ilk günü öğrencilere doğru ve güvenli olmaları için nasıl davranmalarına ait talimatlar verilir, fiziki mesafeyi koruma, ellerin temizliği ve kendi sağlığını koruma ve okulda diğer öğrenci ve çalışanların korunması için nasıl davranılması konusunda talimatlar verilir.
- ❖ Okulda çalışanlar için ve öğrenciler için temas etmekle selamlaşmalar yasaklanmaktadır.
- ❖ Ders esnasında ve teneffüslerde öğrencilerle zaruri olarak sınıf öğretmenleri/ öğretmen bulunmaktadır ve öğrenciler arasında fiziki mesafenin korunması için ilgilenmektedir.
- ❖ Okulda karşılıklı bilgi paylaşımı ve çalışma toplantıları video-konferans bağlantısı kurarak yapılmalıdır.
- ❖ Okul çalışanları ve öğrencilerin en çok temas ettiği yüzeyler ve nesneler, her vardiya öncesinde ve sonrasında dezenfekte edilir ve günde en az iki sefer dezenfekte yapılmalıdır. Okul sıralı temizlenmesi gereken yüzeylerin listesini hazırlar.
- ❖ Derslerin başlamasından önce dershaneler temizlenir, öğrencilerin okul avlusunda bulunduklarında ve okul etkinliklerinin sona erdiğinde su ve sabun/deterjan ve üreticinin talimatına göre virüslere karşı etkili olan dezenfektan gereçleriyle temizlenmektedir.
- ❖ Tuvaletlerin kullanımı daha az sayıda öğrencilerin katılımı ve mesafenin korunmasıyla organize edilmektedir (ör: tuvalet daha küçükse, öğrenci, içerde olan öğrencinin çıkmasını dışarda beklemelidir).
- ❖ Tuvaletler su ve sabun ile sıkça ellerin yıkanabilmesi için koşullar sağlamak üzere fonksiyonel olmalıdır ve daha sık temizlenmelidirler, bu arada yapılan temizlik ve üreticinin talimatına göre virüslere karşı etkili olan dezenfektan gereçleriyle yapılan dezenfeksiyon için zaruri kayıtlar yapılmalıdır, alternatif olarak 0,05% sodyum hipoklorit kullanılabilir (1:100 ölçekte kullanılan 5% evlerde kullanılan beyazlatıcı) veya üst yüzeylerin dezenfekte edilmesi için 70% alkol.

- ❖ Holler, basamaklar ve diğer ortak alanlar dersler esnasında ve bütün okul etkinliklerinin bitmesi ardından temizlenir.
- ❖ Fiskültür salonunun, spor sahalarının, giyim odasının ve diğer ortak alanların temizlenmesi, her öğrenci grubunun kullanması ardından yapılır.
- ❖ Okullar alanlarda öğrencilerin tek yönlü hareket etmesi için sistem oturtmaktadır ve soyunma odalarında aynı zamanda bulunan kişi sayısında sınırlama ve soyunma odalarına kontrollü girişçıkış uygulama sistemi oluşturulmaktadır.
- ❖ Her ders sonrasında sınıflar öğrencilerin gelmesinden en az yarım saat önce ve gittiklerinden sonra zaruri havalandırılma yapılmalıdır.
- ❖ Ders esnasında hava koşulları buna elverişli olduğundabir pencere açık bırakılıyor. Dershanede (şayet var ise) klimatizasyon ve ventilizasyon cihazlarının kullanılmasından çekinmelidir.
- ❖ İlköğretim okulunun müdürü çalışanlar arasından kontrolör görevini yapacak kişileri belirlemelidir ve öğrencilere kendilerini korumaya ait alınan özel tedbirleri anlamak için sormak istediklerini sorabilecek ve gereken yardımı verebilecek deneticileri belirler.
- ❖ Öğrenciler okula yalnız gelir, ebeveyn/veli veya özel asistan eşliğinde gelirler, organize edilen ve kamu ulaşımıyla gelmektedirler. Öğrencilerin ulaşımını sağlayan taşımacılar yolcu taşıma protokollerini uygulamalı ve onlara riayet etmelidir.
- ❖ Ebeveyn/velilerle toplantılar ve bilgi aktarımı telefon vasıtasıyla ya da ebeveyn ve öğretmenlerin aralarında anlaşılacakları bazı çevrim içi uygulamayla gerçekleşecektir.
- ❖ Günlük barınmada kalan öğrenciler, Gıda Güvenliği Kanunu ile belirlenen iyi üretim ve hijyen kurallarına göre çalışma sorumluluğu olan ve NASSR standartları ve KOVİD-19'dan korunma Protokollerine sıkı riayet etmekle yükümlü olan okul mutfaklarından yiyecekleri kullanabilirler,
- ❖ Günlük barınmada kalan öğrencilere yemek ikramları, okulun yemek salonlarında yapılmalıdır ve bu esnada farklı sınıflardan öğrencilerin karışmamasına özen gösterilmelidir.
- ❖ Sadece yemek esnasında öğrencilere yüzlerinde ki maskelerini/örtülerini çekmelerine izin verilmektedir.
- ❖ Öğrenciler yemeden önce ve yedikten sonra ellerini yıkarlar, tuvalete gitmeden önce ve tuvalletten çıktıktan sonra ellerini yıkarlar, aynı zamanda dışardan gelmeden önce ve sonrasında olduğu gibi elleri temiz olmadığında da yıkarlar.
- ❖ Spor salonu, kütüphane ve diğer alanların kullanılması, aynı sınıftan öğrencilerden oluşan gruplarla yapılması önerlmektedir, bu şekilde öğrencilerin diğer okul sınıflarıyla karışması engellenir, bunun için ise okul önceden bir sıralama hazırlar (ör: 1 öğretim dersi için br sınıfın öğrencileri fiskültür salonundadır, iki sınıf ise dışarda okulun avlusunda veya spor sahalarındadır).
- ❖ Ortak alanlardan geçişler organize edilmelidir ve aynı zamanda bir sınıfın öğretmen ve öğrencileri geçtiğinde, başka sınıfın öğretmen ve öğrenciler

beklemeli ve sıraları geldiğinde geçmelidirler, bu esnada öğrencilere hareket ettikleri alanların yüzeylerini ve nesneleri ellememeleri tembih ediliyor.

- ❖ Sınıflarda öğrencilerin bulunduğu esnada diğer kişiler sınıfa girmeye sakınmalıdır (örnek, temizlik için, onarım veya yemek getirme), yanısıra okulda çalışmayan kişiler okul binasına girmemeli veya o okulda okumayan öğrencilerin de okul binasına girmemeleri gerekiyor.
- ❖ Okulların gereksinimi olan sevkıyatları yetkililer, okul çalışanları okulun arka girişinden almaktadırlar (okulda böyle bir arka giriş var ise) , bu esnada ellerin dezenfekte edilme önlemi saygılanmalı ve gerek halinde koruyucu yüz maskesi/örtüsü ve ayakabılar için de koruyucu aşınmalıdır.
- ❖ Okulda KOVİD-19 ‘a bulaşan çıkarsa veya KOVİD-19 olan kişi ile temasta bulunan kişi olursa, o kişi zaruri koruyucu maske/örtü kullanarak ayrı bir yerde tecrit edilmelidir, müdür ise gelecek hamlelerin yapılması doğrultusunda bilgilendirilmesi için Halk Sağlığı Merkezi’yle derhal irtibata geçmelidir. Okul yaptığı etkinlikler hakkında belediyeye rapor sunar, belediye ise Eğitim ve Bilim Bakanlığı’na raporu sunar.
- ❖ Şayet öğrenci okulda bulunduğu esnada KOVİD-19 belirtisi gösterirse, öğretmen/uzman işbirlikçi zarurimaske/örtü taşımakla öğrenciyi ayrı bir yere tecrit eder ve derhal öğrencinin ebeveynYvelilerini bilgilendirir, ebeveynleri ise en kısa zaman içerisinde çocuğu okuldan almalıdırlar ve çocuğun tedavisi konusunda bilgilendirmek amacıyla çocuğun aile hekimiyle danışmalıdırlar.
- ❖ Öğrencide KOVİD-19 tanısı tespit edildiğinde, Halk Sağlığı Merkezinde epidemiolojik bölümü bilgilendirilir ve temasta bulunmalarına dayanarak ivedeli bir şekilde öğretmen ve öğrencilerle anket yapılmalı ve riziko derecesi değerlendirilmelidir.

Hatırlatma: Devlet ilköğretim okullarının spesifik görevleri nedeniyle (kaynak merkezli okullar, kaynak merkez ve yatılı barınmalı okullar, devlet müzik ve bale okulu) okulda yüz yüze eğitimin yapılması talebi beraberinde ilave olarak KOVİD-19 korunma önlemlerini içeren Plan iletmektedirler.